

ความนำ

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยกรุงสุโขทัย นับแต่พ่อขุนรามคำแหงทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1826 ทำให้ทราบว่า การศึกษาของไทยนั้นได้เริ่มมีขึ้นแล้วในสมัยนี้ แต่ก็ยังไม่อย่างไม่มีระเบียบแบบแผนและไม่มีตำราที่ชัดเจน การเรียนการสอนเป็นลักษณะการถ่ายทอด การเลียนแบบจากผู้สอน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบิดา, มารดา ไปสู่บุตรหลาน หรือโดยการนำบุตรหลานไปฝากฝังยังบ้านเจ้านาย วัด หรือสำนักต่าง ๆ โดยทำงานตอบแทนให้ ในขณะที่เดียวกันก็ฝึกอาชีพไปด้วย อันได้แก่ ช่างไม้ ช่างแกะสลัก ช่างตีเหล็ก ทำกับข้าว ทำขนม บักทอง เย็บ ย้อม ฯลฯ การศึกษาของไทยเริ่มอย่างเป็นระบบในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ คือในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จ้างนางแอนนาเอช เลียวโนเวนส์ เป็นครูถวายพระอักษรภาษาอังกฤษแก่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ซึ่งต่อมาในปี 2411 ได้จัดให้มีโครงการศึกษาขึ้นโดยพระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ (ม.ร.ว.เปีย มาลากุล) ซึ่งในโครงการศึกษานี้ได้มีนโยบายการอาชีวศึกษาคด้วย เราจึงอาจถือได้ว่า เป็นปีที่เริ่มให้ความสนใจต่อการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2443 ได้มีการเปิดโรงเรียนประถมศึกษาพิเศษอังกฤษขึ้น ที่วัดสัมพันธวงศ์ โดยรับนักเรียนที่จบประโยค 1 และประโยค 2 เพื่อการอาชีพอย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะ ต่อมา พ.ศ. 2452 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้กว้างขวางขึ้นโดยเพิ่มวิชาเสมียนพนักงาน วิชาค้าขาย และการบัญชี จึงถือได้ว่าเป็นปีที่การศึกษาด้านพาณิชยกรรมเริ่มต้นอย่างเป็นระบบ ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2453 โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์ได้ย้ายมาตั้งที่วัดตะเคียน (วัดมหาพฤฒาราม) เรียกว่า โรงเรียนพณิชยการวัดมหาพฤฒาราม ซึ่งถือได้ว่าเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรกของประเทศไทย

สำหรับการอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่เริ่มขึ้นอย่างเป็นระบบเมื่อ พ.ศ. 2467 โดยเปิดสอนที่โรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรกสิกรรมมณฑลพายัพ ปัจจุบันยกฐานะเป็นสหวิทยาลัยล้านนา และได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี

ใน พ.ศ. 2476 ได้จัดตั้งโรงเรียนประชาบาลอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรับนักเรียนที่สำเร็จประโยคประถมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนวิชาการฝีมือ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างทอผ้า บัญชี การค้า และได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนช่างตัดเย็บเสื้อผ้าและการช่างสตรีเชียงใหม่ใน พ.ศ. 2477 ใน พ.ศ. 2513 ได้เปิดสอนแผนกวิชาพัฒนศึกษาชั้น โดยรับนักเรียนที่สำเร็จระดับชั้น ม.ศ. 3 เข้าศึกษาต่อหลักสูตร 3 ปี ปัจจุบันนี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

ใน พ.ศ. 2480 ได้จัดตั้งโรงเรียนช่างไม้เชียงใหม่ เปิดสอนวิชาช่างไม้และเกษตรช่างตีเหล็ก ช่างทำร่ม และจักสาน โดยรับนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมปีที่ 4 เข้าเรียนหลักสูตร 3 ปี เมื่อสำเร็จได้ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อมา ใน พ.ศ. 2494 เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกช่างไม้ ปลูกสร้าง โดยรับนักเรียนที่เรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนหลักสูตร 3 ปี สำเร็จแล้วได้รับวุฒิประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาตอนปลาย ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่

สำหรับสถานศึกษาที่เปิดสอนด้านอาชีวศึกษา ที่สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ คือ วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2500 โดยในระยะเริ่มแรกเปิดสอนวิชาชีพต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นเพียง 3 แผนก คือ แผนกวิชาพัฒนศึกษา แผนกวิชาช่างไม้ และแผนกวิชาเตรียมเทคนิค ต่อมาได้เปิดสอนวิชาเครื่องยนต์, ช่างโลหะ, ช่างไฟฟ้า และช่างก่อสร้าง พ.ศ. 2520 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ โดยเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี อย่างไรก็ตามในปัจจุบันวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ) ก็ได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นวิทยาลัยเทคโนโลยีราชภัฏวชิรเวศน์ (วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ) โดยเปิดสอนวิชาชีพทั้งหมด 8 คณะวิชา ได้แก่ คณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาช่างโยธา คณะวิชาเครื่องกล คณะวิชาอุตสาหกรรม การ คณะวิชาช่างไฟฟ้า คณะวิชาออกแบบ คณะวิชาสามัญ และคณะวิชาการศึกษา

การอาชีวศึกษาของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการศึกษาเพื่อการมีงานทำโดยมุ่งพัฒนากำลังคนในสาขาต่าง ๆ ตามความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดความสมดุลย์กับทรัพยากรของประเทศ ดังนั้นการจัดอาชีวศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความต้องการกำลังแรงงานในระดับต่าง ๆ ของท้องถิ่น และของประเทศทั้งในอนาคตและปัจจุบัน นอกจากนี้แล้วยังต้องคำนึงถึงแนวโน้มของการพัฒนาประเทศและท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบอีกด้วย ด้วยเหตุนี้การจัดอาชีวศึกษาของไทย จึงได้แบ่งไว้ตามระดับการศึกษา ดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นหลักสูตรที่ใช้เวลาศึกษา 3 ปี รับประทานผู้จบ มศ.3 หรือ ม.3 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ออกไปเป็นช่างฝีมือระดับกลางในประเภทวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 5 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม และประเภทวิชาคหกรรม

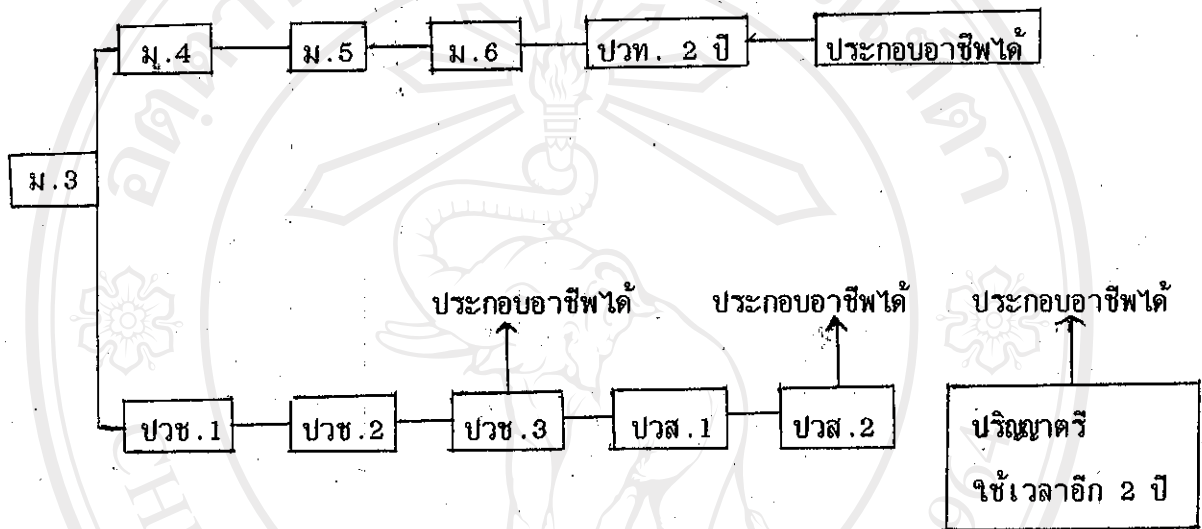
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายปริมาณการรับนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต โดยให้สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น ใช้เวลาศึกษาอีก 2 ปี โดยประเภทวิชาที่เปิดสอน เหมือนกับในระดับ ปวช. อย่างไรก็ตามเมื่อสำเร็จในระดับ ปวส. นี้แล้ว สามารถเรียนต่อในระดับปริญญาตรีสาขาเดียวกัน หรือใกล้เคียงได้ ที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ และที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ที่ไม่ประสงค์จะเข้ามหาวิทยาลัย ได้เข้าศึกษาระดับเทคนิค โดยใช้เวลาศึกษา 2 ปี เพื่อออกไปประกอบอาชีพสนองความต้องการของวงการศึกษาและอุตสาหกรรม โดยมีประเภทวิชาที่เปิดสอน 5 ประเภทวิชา เช่นเดียวกับระดับ ปวช. และได้เพิ่มสาขาวิชาที่ไม่อยู่ในประเภทวิชาใด ๆ ใน 5 ประเภท นี้ อีก 10 สาขาวิชา

จากโครงสร้างการจัดอาชีวศึกษาทั้งสามระดับดังกล่าวข้างต้น เราสามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 1

แผนภูมิการศึกษาอาชีวศึกษา

4. หลักสูตรโรงเรียนสารพัดช่าง มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มแหล่งฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้นให้สอดคล้องกับความจำเป็นความต้องการของประชาชน และสภาพปัญหาในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยมีหลักสูตร 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี เพื่อให้บุคคลที่ไม่มี ความรู้ในวิชาชีพได้มีโอกาสหาความรู้ไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจของงาน นอกจากนี้ยังให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วได้พัฒนาความรู้และความสามารถในอาชีพนั้นดียิ่งขึ้น

5. โดยการจัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนและฝึกวิชาชีพ ตามหลักสูตรของนักเรียนจากโรงเรียนของรัฐและของเอกชน โดยใช้เวลาร่วมกันระหว่างศูนย์ และโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง โดยโรงเรียนจะส่งนักเรียนที่ต้องการเรียนวิชาชีพ ไปรับการฝึกที่ศูนย์ ในระหว่างเวลาเรียนตามวันเวลาที่กำหนดรวมกัน เมื่อเรียนครบตามหลักสูตรแล้วนักเรียนจะได้รับหน่วยกิตและสามารถโอนผลการเรียนไปยังโรงเรียนเดิมของตน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของ โปรแกรมการเรียนทั้งสองระดับ นอกจากนี้แล้วยังใช้เป็นแหล่งฝึกอาชีพแก่ประชาชนทั่วไป ที่ ต้องการความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเพิ่มเติม เพื่อไปปรับปรุงงานอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้น

1.1 ปัญหา

จากโครงสร้างการจัดอาชีวศึกษาตามที่กล่าวข้างต้น จะเห็นว่า หลักสูตรของ อาชีวศึกษานั้น แบ่งออกได้หลายระดับการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษายังแบ่งออกเป็นหลาย ประเภทวิชา ปัจจุบันในจังหวัดเชียงใหม่ มีสถานศึกษาที่ให้การศึกษาด้านอาชีวศึกษาทั้งหมด 14 แห่ง โดยมีสถานศึกษาที่ให้การศึกษาด้านพัฒนชยกรรมทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส. ทั้งหมด 7 แห่ง ดังนี้

1. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ)
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
3. โรงเรียนพัฒนชยกรรมเชียงใหม่
4. โรงเรียนศรีธนาพัฒนชยกรรมเทคโนโลยี เชียงใหม่
5. โรงเรียนบริหารธุรกิจ และพัฒนชยกรรมเชียงใหม่
6. โรงเรียนพัฒนชยกรรมลานนา เชียงใหม่
7. โรงเรียนเชียงใหม่เทคโนโลยี

จากสถิติฝ่ายทะเบียนของสถานศึกษาทั้ง 7 แห่ง เกี่ยวกับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันทั้งในระดับ ปวช. และปวส. ทุกประเภทวิชา โดยนับแต่ปีการศึกษา 2528 ถึง 2531 ทราบว่าโดยเฉลี่ยแล้ว สถานศึกษาทั้ง 7 แห่ง ผลิตผู้สำเร็จในระดับปวช. และปวส. ทุกประเภท วิชา รวมกันประมาณปีละ 4,138 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้สำเร็จระดับ ปวช. ประมาณ 2,300 คน (55% ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด) และผู้สำเร็จระดับ ปวส. ประมาณปีละ 1,283 คน (45% ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด) ในจำนวนผู้สำเร็จระดับ ปวช. ทั้งหมดเป็นผู้สำเร็จระดับ ปวช. พัฒนชยกรรม ประมาณปีละ 1,123 คน (49% ของผู้สำเร็จระดับปวช. ทั้งหมด) และในจำนวน ผู้ที่สำเร็จระดับ ปวส. ทั้งหมดเป็นผู้สำเร็จ ปวส. แผนกบัญชีประมาณปีละ 485 คน (26% ของ ผู้สำเร็จระดับ ปวส. ทั้งหมด)

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า จำนวนผู้สำเร็จระดับ ปวช. พณิชยการ และ ปวส. แผนกบัญชี ในปีหนึ่ง ๆ นั้น เป็นจำนวนที่มากเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่สำเร็จในประเภทวิชาอื่น ๆ และเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สำเร็จการศึกษาด้านนี้ไม่มีงานทำเป็นจำนวนมาก และถึงแม้ว่าบางคนจะมีงานทำแต่ก็ได้รับอัตราค่าจ้างต่ำกว่าที่ควรจะได้รับ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากอุปทานของแรงงานด้านนี้มีมากกว่าอุปสงค์ของแรงงาน ทำให้ค่าตอบแทนแรงงานต่ำ จึงเกิดข้อสงสัยว่าผลจากการส่งเสริมการศึกษาด้านนี้ทำให้อัตราผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาเฉพาะอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้สำเร็จในประเภทวิชาพณิชยกรรม ระดับ ปวช. พณิชยการ และ ปวส. แผนกบัญชี โดยวัดทั้งอัตราผลตอบแทนทางสังคม และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้เท่านั้น.

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ดังได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นว่า จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้ารับการศึกษาด้านประเภทวิชาพณิชยกรรมมาก ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการศึกษา ครั้งนี้ ก็คือ

1.2.1 วิเคราะห์ถึงผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษาว่าเป็นเช่นไร มีองค์ประกอบอะไรบ้าง เปรียบเทียบระหว่างอาชีพข้าราชการกับไม่ใช่ข้าราชการ และผลตอบแทนจากอาชีพทั้งสองประเภทนี้มีความแตกต่างกันอย่างไร

1.2.2 วิเคราะห์ถึงส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการศึกษาทั้งต้นทุนทางสังคมและส่วนบุคคล ในสถานศึกษาของทางราชการและเอกชนว่าเป็นเช่นไร

1.2.3 วิเคราะห์ถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งทางสังคมและส่วนบุคคล โดยแยกตามประเภทอาชีพที่เป็นข้าราชการ และไม่ใช่ข้าราชการทั้งของผู้ที่สำเร็จจากสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจของผู้วางแผนนโยบายจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาด้านนี้ในอนาคต และยังเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับตัดสินใจของผู้ที่จะเข้ารับการศึกษ

1.3 ขอบข่ายของการวิจัย

ในการศึกษาอัตราผลตอบแทนในครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงอัตราผลตอบแทนทั้งทางสังคม และส่วนบุคคลในจังหวัดเชียงใหม่ โดยวัดเฉพาะอัตราผลตอบแทนที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ เท่านั้น ในการเก็บข้อมูลไม่ว่าเป็นข้อมูลด้านรายได้หรือต้นทุน จะใช้ข้อมูลแบบ Cross-section data โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นกลุ่ม (Cluster Random Sampling) คือการแบ่งประชากรเป็นกลุ่ม ๆ แล้วเลือกเอาแต่บางกลุ่ม หลังจากนั้น ก็จะเลือกตัวอย่างออกมาบางส่วน สำหรับข้อมูลรายได้นั้น จะเก็บจากรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการ และ ปวส. แผนกบัญชี แล้วทำงานอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ตามเขตพื้นที่ ส่วนในด้านต้นทุนการศึกษาจะเก็บข้อมูลจากผู้ให้บริการการศึกษา และผู้รับบริการศึกษาใน สถานศึกษาของทางราชการ 2 แห่ง คือสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล(วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ และในสถานศึกษาของเอกชนอีก 2 แห่ง คือ โรงเรียนพัฒนชกการ เชียงใหม่ และโรงเรียนศรีธรรมาพัฒนการเทคโนโลยี เชียงใหม่

ในการประเมินอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางอาชีวศึกษาครั้งนี้ อาศัยหลัก การวิเคราะห์เชิงผลได้เสีย (Cost-Benefit Analysis) เป็นเครื่องมือ โดยเลือกใช้วิธีหา อัตราผลตอบแทนภายใน (The internal rate of return) ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการ กำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม เพราะวิธีหาอัตราผลตอบแทนนี้ ก็คือ การหาอัตราส่วนที่ทำให้ ค่าปัจจุบันของผลได้เท่ากับค่าปัจจุบันของผลเสียหรือทุน ซึ่งผลของการคำนวณจะทำให้เราทราบค่า อัตราผลตอบแทนภายในที่เหมาะสมโดยไม่ต้องสมมุติอัตราดอกเบี้ยอื่นมาเอง

1.4 การจัดลำดับเรื่องที่ศึกษา

สำหรับวิทยานิพนธ์นี้จะเรียงลำดับเนื้อหาของ การวิจัย ดังนี้

บทที่ 1 เป็นการกล่าวถึงการจัดการอาชีวศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป ตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน และกล่าวถึงสาเหตุที่เป็นแรงจูงใจที่สนใจศึกษาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ทางอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 2 ศึกษาถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางอาชีวศึกษา เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของอัตราผลตอบแทน และเป็นแนวทางวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความแตกต่างนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาคั้งนี้

บทที่ 3 กล่าวถึงแบบจำลองและวิธีประมาณค่าผลการตอบแทนต้นทุน และอัตราผลตอบแทน

บทที่ 4 แสดงให้เห็นถึงวิธีการและผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประมาณค่าผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษา โดยแบ่งตามประเภทอาชีพที่เป็นข้าราชการและไม่ใช่ข้าราชการ รวมทั้งการประมาณค่าผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาโดยไม่แยกประเภทอาชีพ

บทที่ 5 แสดงให้เห็นถึงวิธีการและผลของการวิเคราะห์เกี่ยวกับต้นทุนการศึกษาทั้งต้นทุนทางสังคมและต้นทุนส่วนบุคคล ในสถานศึกษาที่เป็นของรัฐบาลและเอกชน

บทที่ 6 แสดงให้เห็นถึงวิธีการและผลของการวิเคราะห์เกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางอาชีวศึกษาในระดับ ปวช. พณิชยการ และ ปวส. แผนกบัญชีของผู้สำเร็จจากสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชนทั้งอัตราผลตอบแทนทางสังคมและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล โดยแบ่งเป็นอาชีพราชการ ไม่ใช่ราชการ และไม่แยกประเภทอาชีพ

บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย และนำผลการศึกษานี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายหรือเพื่อตัดสินใจเบื้องต้น

1.5 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้รับจากการวิจัยนี้ คาดว่าจะมีประโยชน์ทั้งในแง่สังคมและผู้รับการศึกษา เพราะการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ทราบอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางด้านพณิชยกรรม ทั้งในระดับ ปวช. พณิชยการ และ ปวส. แผนกบัญชี โดยอัตราผลตอบแทนทางสังคม อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้วางนโยบายจัดการศึกษา สำหรับใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา ส่วนอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลเป็นประโยชน์แก่ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านนี้ในการตัดสินใจเข้าทำงานระหว่างภาครัฐบาลกับเอกชน หรือธุรกิจส่วนตัว ซ้ำยังเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการตัดสินใจของผู้ที่กำลังจะเข้าศึกษาต่อในสายวิชาชีพนี้ว่าจะคุ้มหรือไม่